

AANPAKKEN!

INTEGRAAL VEILIGHEIDSBELEID 2023 T/M 2026

JANUARI 2023

Aan-pak-ken (*pakte aan, heeft aangepakt*)

1. Beetpakken
2. Beginnen met iets: wantoestanden aanpakken en bestrijden
3. Flink werken: zij weet van aanpakken
4. Daadkrachtige en proactieve inzet waarbij in gezamenlijkheid gewerkt wordt aan het verder vergoten van de leefbaarheid en veiligheid in Venlo

VOORWOORD BURGEMEESTER SCHOLTEN

Als ik op dit moment denk aan veiligheid, denk ik aan wat we de afgelopen jaren met elkaar hebben meegemaakt. Met name in de laatste drie jaar hebben we te maken gehad met Corona, met hoogwater en met de vluchtelingenstroom vanuit Oekraïne. Alle drie met een enorm effect op onze samenleving. Je zou kunnen zeggen dat we nooit eerder in zo'n korte periode uitgedaagd zijn om onze veerkracht te tonen.

Ik wil er geen doekjes om winden. Hoe de situatie in Oekraïne zich ontwikkelt weten we op dit moment niet en ook al zou die snel ten einde komen, dan komen er ongetwijfeld weer andere heftige gebeurtenissen waar we mee om moeten gaan.

Als burgemeester werk ik samen met politie, Openbaar Ministerie, de Veiligheidsregio en tal van andere partners elke dag aan de openbare orde en veiligheid in Venlo. We zijn veelal goed in staat om openbare orde problemen op te lossen, te minimaliseren of zelfs te voorkomen.

Waar ik minder invloed op heb is het veiligheidsgevoel van onze inwoners. We zijn met z'n allen hard bezig om Venlo veiliger te maken en te houden, maar hoe voelt de Venlonaar zich daarbij? Ik vind het dan ook zeer positief en opvallend dat onze inwoners zich in de afgelopen jaren veiliger zijn gaan voelen. Daar waar de Venlonaar het rapportcijfer 6,9 voor de veiligheid van haar/zijn woonomgeving gaf in 2017, werd dat een 7,2 in 2022.

Dit lijkt een kleine stap, maar dat is het niet. Om in het huidige klimaat deze verbetering te zien is een grote positieve stap voorwaarts. En als u het huidige coalitieakkoord 'Samen verder bouwen aan een gezond Venlo' leest, ziet u dat het gemeentebestuur wil dat Venlo in 2026 het rapportcijfer 7,4 krijgt van onze inwoners.

Hoe willen we daarvoor gaan zorgen?

Allereerst, blijven we zorgen voor goed onderwijs, werkgelegenheid en hulp voor de mensen die het nodig hebben. Scholing, werk en zorg zijn misschien wel de beste veiligheidsinstrumenten, want ze voorkomen dat mensen hun heil in de criminaliteit moeten gaan zoeken.

Inhoudelijk gaan we ons nadrukkelijk richten op het bevorderen van maatschappelijke verbondenheid, het voorkomen en aanpakken van allerlei vormen van overlast, het aanpakken van ondermijnende criminaliteit en het vergroten van digitale veiligheid. Deze thema's zijn in deze beleidsnota vertaald in de strategische prioriteiten waar de gemeente Venlo samen met de politie, het Openbaar Ministerie, de woningcorporaties, de zorg en welzijnsorganisaties, de bewoners zelf en tal van andere partners de komende jaren hard, stevig en slim aan gaan werken.

Ook willen we de veiligheidsmaatregelen van gemeente Venlo en van de politie beter gaan uitleggen. Om onze inwoners zich veiliger te laten voelen is het niet genoeg om ons te beperken tot acties. We gaan niet meer alleen doen, maar we gaan ook vertellen dat we het doen of gedaan hebben.

We gaan met behulp van diverse (social) media beter uitleggen waarom we bepaalde veiligheidsmaatregelen nemen of genomen hebben. Dit bevordert het begrip en het vertrouwen in ons als lokale overheid.

Tenslotte, hoe de mondiale ontwikkelingen zich in de toekomst gaan voltrekken en hoe zich dat op korte en lange termijn in Venlo gaat manifesteren, weten we niet. Echter, de veerkracht en de onderlinge betrokkenheid die ik de afgelopen jaren van de Venlonaren heb mogen zien, geven veel vertrouwen in de toekomst.

Antoin Scholten,
Burgemeester van Venlo

INHOUDSOPGAVE

	1
1 INLEIDING	6
1.1 ANALYSE 'WIJ STAAN VOOR EEN VEILIG VENLO'	7
1.2 ONZE GEPRIORITEERDE THEMA'S	8
1.3 ONZE RODE DRADEN	8
1.4 ONZE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	9
1.5 LEESWIJZER	10
2 MAATSCHAPPELIJKE ONRUST EN OVERLAST	11
2.1 INLEIDING	11
2.2 WAT BEDOELEN WE NU PRECIES?	12
2.3 AANPAK OP HOOFDLIJNEN	14
3 ONDERMIJNENDE CRIMINALITEIT	16
3.1 INLEIDING	16
3.2 WAT BEDOELEN WE NU PRECIES?	16
3.3 AANPAK OP HOOFDLIJNEN	17
4 DIGITALE CRIMINALITEIT EN CYBERCRIME	19
4.1 INLEIDING	19
4.2 WAT BEDOELEN WE NU PRECIES?	20
4.3 AANPAK OF HOOFDLIJNEN	20
5 ORGANISATIE VAN VEILIGHEID	21
5.1 INLEIDING	21
5.2 GEMEENTELIJKE ORGANISATIE EN COÖRDINATIE	21
5.3 WE DOEN HET SAMEN...	22
5.4 GOING CONCERN	24
5.5 PLANNING- EN CONTROL CYCLUS	30
BIJLAGE	31

1 INLEIDING

Aanpakken! Met die naam werken we de komende vier jaar aan de veiligheid van onze stad. Hiermee doelen we op een daadkrachtige en proactieve inzet waarbij in gezamenlijkheid gewerkt wordt aan het verder vergoten van de leefbaarheid en veiligheid in Venlo. Het zorgdragen voor de veiligheid van haar inwoners is een van de kerntaken van de overheid. Er zal preventief én repressief aangepakt worden om veiligheid in de stad te vergroten en ongewenst en crimineel gedrag terug te dringen. Daarbij is de hulp van partners hard nodig net als de oplettendheid, aandacht en inzet van de inwoners van Venlo.

Venlo is een prachtige stad. Met een schaduwzijde. Met haar omvang, grensligging, logistieke infrastructuur, kwetsbare wijken, veel buitengebied en ook een historie van drugs biedt Venlo (ook) voor ondermijnende criminelen een bijzonder aantrekkelijk vestigingsklimaat. Wij gaan geen doekjes winden om deze ongemakkelijke waarheid. Wij gaan -samen met politie en justitie- de (ondermijnende) criminaliteit terugdringen en het veiligheidsniveau van Venlo verhogen. Dat doen we met zowel repressieve als preventieve maatregelen, want: "repressie zonder preventie is eindeloos, preventie zonder repressie is tandeloos".

Coalitieakkoord "Samen verder bouwen aan een gezond Venlo!"

Veiligheid is een belangrijke voorwaarde om prettig te kunnen leven, te wonen, te werken te ontspannen en ook te groeien. We willen dat bewoners, ondernemers en bezoekers zich veilig voelen in Venlo. De gemeente voert de regie op veiligheid in de stad en dit Integrale Veiligheidsbeleid (IVB) is het kader dat richting geeft aan de inzet voor het vergoten van de veiligheid in Venlo.

In de komende beleidsperiode ligt er wederom een complexe uitdaging voor ons. Aan de ene kant moeten we alert blijven op de traditionele vormen van criminaliteit en proberen de veiligheid en leefbaarheid in de stad nog verder te vergroten. Aan de andere kant hebben we de taak om een aantal nieuwe/opkomende vormen van criminaliteit zoals cybercrime, digitale en ondermijnende criminaliteit te voorkomen of te stoppen.

Gemeente Venlo werkt daarvoor samen met haar partners (van politie en OM tot jongerenwerk en woningcorporaties), bewoners en ondernemers aan het waarborgen en verbeteren van de veiligheid in Venlo. Om deze taak goed te kunnen vervullen wordt iedere vier jaar door de gemeente het IVB opgesteld. Naast dat dit een wettelijke vereiste is in de Politiewet, is het nodig om in een continu veranderende wereld de koers periodiek te herijken en het beleid en inzet hierop aan te passen. Het IVB is een strategisch beleidsdocument dat de gemeente gebruikt om sturing te geven aan de integrale lokale veiligheidsaanpak.

In het IVB worden de rode draden en doelen beschreven voor de komende jaren en wordt bepaald welke onderwerpen prioriteit zijn.

In het integrale uitvoeringsplan (2023 – 2024) dat hierop volgt wordt nader uitgewerkt welke inspanningen en acties nodig zijn door welke partijen om de beschreven ambities te realiseren. Dit zal heel praktisch en gericht zijn om (kwetsbare) inwoners te beschermen, de veiligheid en leefbaarheid in wijken te vergroten en criminaliteit in de stad verder terug te dringen.

1.1 ANALYSE 'WIJ STAAN VOOR EEN VEILIG VENLO'

Tweede helft 2022 is een analyse uitgevoerd ter voorbereiding op het nieuwe integraal veiligheidsbeleid voor de periode 2023-2026. Data vanuit Veiligheidsmonitor (subjectieve gegevens) en geregistreerde data van politie en andere veiligheidspartners (objectieve gegevens) zijn geanalyseerd. Hieronder is de samenvatting van deze analyse weergegeven.

Veiligheidsbeleving stijgt, maar niet in alle wijken hard genoeg

Het rapportcijfer dat inwoners van Venlo geven over de veiligheid in hun buurt stijgt afgelopen jaren, zowel op gemeentelijke niveau als in de wijken. Daarmee halen we onze doelstelling, behalve voor de wijken Blerick-Noord en Klingerberg. Daar steeg het rapportcijfer niet hard genoeg.

Tevredenheid over gemeentelijke aanpak leefbaarheid en veiligheid stijgt, maar kan nog beter in vergelijking met landelijk gemiddelde.

Ten opzichte van eerdere jaren stijgt de tevredenheid van Venlonaren over de gemeentelijke aanpak en is nooit eerder zo hoog geweest als in 2021. Wel zien we dat verbetering mogelijk is ten opzichte van het Nederlands gemiddelde. Het gaat dan met name om tevredenheid over de aanpak, de inzet van de gemeente en het informeren van de buurt. Opvallend is dat de inwoners van de wijken Blerick-Noord (waaronder Vastenavondkamp) en Venlo-Centrum positiever zijn over het functioneren van de gemeentelijke aanpak leefbaarheid en veiligheid dan gemiddeld in Venlo. De afgelopen jaren is juist in (delen van) deze wijken sámen met bewoners, ondernemers en wijkprofessionals extra ingezet op het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid en de communicatie daarover.

Overlast met name van verkeer, verwarde personen en zwervers

De afgelopen jaren is een verbetering te zien wat betreft de ervaren overlast, met name op de onderdelen fysieke verloedering en sociale overlast. Verkeersoverlast is de meest ervaren overlast. Politieregistraties laten zien dat het aantal overlastmeldingen rond de 3000 per jaar ligt. We zien vooral een (forse) toename van overlast door verwarde personen, door alcohol/drugs en door zwervers (vaak ook (ex)arbeidsmigranten), andere typen overlast nemen juist af of blijven gelijk.

Minder vermogens- en geweldsdelicten, meer drugshandel en fraude

Inwoners worden minder vaak slachtoffer van traditionele criminaliteit, geweldsdelicten en vermogensdelicten. Politieregistraties bevestigen dit beeld. Uitzondering is het delict horizontale fraude (fraude met betaalproducten en fraude met online handel) en cybercrime. Ook bij de politie geregistreerde drugshandel (valt onder ondermijnende criminaliteit) neemt sinds 2019 toe.

Meer jeugdige verdachten bij drugshandel, minder bij vermogens- en geweldsdelicten

Het aantal delicten met een jeugdige verdachte is sinds 2017 afgenomen. Uitzondering is het aantal drugsdelicten met een jeugdige verdachte, dat is toegenomen. Bij online fraude is het vaak moeilijk een verdachte te achterhalen.

1.2 ONZE GEPRIORITEERDE THEMA'S

Op basis van de analyse zijn voor de periode 2023-2026 de volgende drie strategische veiligheidsprioriteiten benoemd:

- maatschappelijke onrust en overlast;
- ondermijnende criminaliteit;
- digitale criminaliteit en cybercrime.

Deze prioriteiten worden in de volgende hoofdstukken uitgewerkt.

1.3 ONZE RODE DRADEN

Daar waar de geprioriteerde thema's betrekking hebben op inhoud, hebben de rode draden betrekking op de manier waarop de thema's aangepakt worden. De nu volgende rode draden worden geweven door alle drie geprioriteerde thema's.

Maatschappelijke verbondenheid

Onder Nederlandse burgers valt te horen dat landelijke politiek en bestuur het gevoel met de samenleving kwijt zijn. Onder bestuurders valt iets vergelijkbaars op te tekenen: het gevoel dat men de voeling met in ieder geval een deel van de samenleving kwijt is¹. De vraag is hoe we als gemeente, bestuurlijk en ambtelijk, beter kunnen luisteren naar wat er in de samenleving speelt en daar vervolgens naar handelen. En dan vooral bij onze inwoners waar de onrust zich lijkt te ontwikkelen. Hoe voorkomen we onrust en polarisatie en hoe bevorderen we coproductie van leefbaarheid en veiligheid? Dat betekent allereerst dat we als gemeente onze blik moeten verbreden, de dialoog moeten zoeken en vinden en niet in de laatste plaats op onszelf moeten blijven reflecteren.

Wijkgericht

Per wijk is er een verschil in de mate waarin een bepaalde factor van invloed is op het (on)veiligheidsgevoel van de bewoners van de betreffende wijk. Dit heeft onder andere te maken met de samenstelling van de wijk, de ligging, het type, de mate van voorzieningen

¹ Essay 'Onrust begrijpen begint bij anders kijken'. Marnix Eijnsink Smeets, 2023

en de fysieke inrichting van de wijk. De gegevens uit de Veiligheidsmonitor, de politiecijfers en de behaalde voortgang op de verschillende (geprioriteerde) activiteiten, bevestigen het beeld dat veiligheids- en leefbaarheidsgevoelens worden bepaald door een cumulatie van factoren. De komende jaren gaan we vooral wijkgericht werken aan veiligheid door samen met de wijkbewoners te kijken waar de behoeften en de kansen liggen. Focus ligt hierbij op de aandachtswijken Vastenavondkamp, Klingerberg, Tegelen -Op de Heide en Venlo-Oost-Zuid. Wij luisteren naar wijk- en dorpsraden en andere bewonersorganisaties. We gaan met hen in gesprek om vervolgens de oplossingen mogelijk te maken die we allemaal willen. Dat noemen wij overheidsparticipatie.

Preventie door bewustwording en voorlichting

Voorkomen is beter dan genezen. Dit is een belangrijk uitgangspunt dat we op alle veiligheidsthema's hebben. Als gemeente hebben we een belangrijke rol in het voorkomen van criminaliteit en onveiligheid. Daarom zijn proactieve en preventieve maatregelen van ons van zeer grote waarde. We willen (zware) problematiek voorkomen door meer bewustwording en voorlichting te geven op onze veiligheidsthema's.

Informatiegestuurd

De kern van informatie gestuurd werken is het in kaart brengen en analyseren van gebeurtenissen, signalen en trends op wijkniveau en het in beeld brengen van risico's en ondermijnend en crimineel gedrag als basis voor het signaleren van ontwikkelingen en het nemen van maatregelen.

Het belang van intelligence en de mogelijkheden op dit gebied (o.a. het gebruik van big data) nemen snel toe. Daar gaan we vanuit veiligheid nog meer op inspelen.

Informatiegestuurd werken is een continu proces dat ons in staat stelt om onderbouwde keuzes te maken, doelgerichte acties te ondernemen en op basis van inzichten proactiever en preventiever te werken.

Het verhaal vertellen!

Alleen maar treffen van veiligheidsmaatregelen is niet genoeg. Het leidt onvoldoende, soms zelfs contraproductief, tot een bevordering van veiligheidsgevoelens. We moeten context verschaffen, uitleg geven. Waarom is een actie uitgevoerd? En waarom op dat moment op die plek? Wat kunnen wijkbewoners doen om de actie aan effect te laten winnen? Door het regelmatig 'vertellen van het verhaal' zien de bewoners dat de lokale overheid actief is, hetgeen ook het vertrouwen in diezelfde overheid ten goede komt. En dat vertrouwen kan weer leiden tot vitale samenwerkingsverbanden tussen gemeente, politie en bewoners.

1.4 ONZE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

Onze strategische doelstellingen voor de komende periode worden volledig gedefinieerd door onze inwoners zelf, namelijk het rapportcijfer dat zij zelf geven voor de veiligheid van hun eigen woonomgeving.

Doelstellingen 2023 t/m 2026:

- het gemiddelde rapportcijfer dat de inwoners van Venlo aan hun eigen woonomgeving geven stijgt van 7,2 (in 2021) naar 7,4 (in 2026);
- iedere wijk in Venlo krijgt in 2026 tenminste een rapportcijfer 6,7.

1.5 LEESWIJZER

In de nu volgende hoofdstukken komt steeds een van de geprioriteerde veiligheidsthema's aan de orde: maatschappelijke onrust en overlast, ondermijnende criminaliteit en digitale criminaliteit/ cybercrime. Bij elk thema geven we aan wat we precies bedoelen en wat op hoofdlijnen onze aanpak is.

Hoofdstuk 5 geeft een beschrijving van onze interne en externe organisatie van veiligheid, de thema's die we -ongeacht prioritering- behandelen en de planning- en controlcyclus.

2 MAATSCHAPPELIJKE ONRUST EN OVERLAST

2.1 INLEIDING

Hoewel Nederland nog steeds in de top van vele internationale ranglijsten van geluk, gezondheid, gelijkheid, tevredenheid en pensioenen staat, zijn er vanaf het begin van deze eeuw langzaam scheuren gaan ontstaan in de idee van een maakbare samenleving. Thema's als veiligheid, immigratie, woningbouw, de zorg, verwarde personen en het klimaat baren veel mensen zorgen.

Het ongenoegen van Nederlanders gaat in mindere mate over hun persoonlijke situatie, maar juist over de staat van de samenleving en het onderling samen leven in het bijzonder. Als gevolg van een maatschappij die nadruk legt op individuele vrijheid en diversiteit, is er een groeiende onverdraagzaamheid, asociaal gedrag en de verheerlijking van de ik-cultuur ontstaan. Dit resulteert in een verharde samenleving waarin gevoelens van onrechtvaardigheid, machteloosheid en ongelijkheid zijn toegenomen. Daarnaast is de fysieke connectie met elkaar en binnen de gemeenschap steeds minder vanzelfsprekend geworden en grotendeels vervangen door digitaal contact. De wereldwijde toegankelijkheid tot het internet en sociale media zorgt voor een constante informatiestroom. Men wordt gevraagd en ongevraagd overspoeld met (nieuws)berichten over criminaliteit, crises, oorlogen, natuurrampen, discriminatie, cyberaanvallen, onrecht, ongelijkheid, etc. Het is de optelsom van deze sociologische aspecten die een negatief effect hebben op de veiligheidsbeleving, waardoor angsten, onzekerheden, stress en frustraties in de samenleving de afgelopen jaren zijn toegenomen.

Daarmee samenhangend kunnen we ook vaststellen dat overlast een aandachtspunt is en blijft in Venlo. Overlast is een containerbegrip maar in de context van het IVB Venlo spreken we van sociale overlast en fysieke verloedering. Sociale overlast gaat over de overlast die mensen ervaren door het gedrag van anderen. Bij fysieke verloedering gaat het om overlast door verloedering in de fysieke leefomgeving.

Voorbeelden van dergelijke overlast zijn:

- gedrag gericht op het individu:
 - bedreiging en intimidatie;
 - mensen die op straat worden lastig gevallen;
 - vrouwen en meisjes die op straat ongewenste aandacht krijgen;
 - geluidsoverlast van omwonenden;
- gedrag dat de toegang tot gedeelde publieke ruimtes beperkt:
 - overlast van groepen jongeren;
 - dronken mensen op straat;
 - drugsoverlast (gebruik en handel);
 - verward gedrag;

- verloedering gaat over de waardering van de staat van de fysieke leefomgeving van burgers:
 - hondenpoep;
 - bekladding van muren of gebouwen;
 - achterstallig onderhoud van straatmeubilair en/of gebouwen.

2.2 WAT BEDOELLEN WE NU PRECIES?

Maatschappelijke onrust

Maatschappelijke onrust is een uiting die voortkomt uit het maatschappelijk ongenoegen. Maatschappelijk ongenoegen is een diffuus en lastig grijpbaar fenomeen. Uitingen van onbehagen uit de maatschappij zijn niet nieuw, evenmin als veel van de dieperliggende oorzaken van dit onbehagen, zoals anti-overheidssentimenten en verliesgevoelens. Daarbij is maatschappelijke onrust niet per definitie slecht. Vaak zijn het, mits goed gekanaliseerd en binnen wettelijke grenzen, uitingen die de democratie kunnen versterken. Een grens moet worden getrokken bij uitingen van maatschappelijke onrust waarbij wettelijke grenzen worden overschreden, of waarbij sprake is van problematisch gedrag dat (op termijn) de rechtsstaat kan ondermijnen.

Het gevaar bestaat dat één of een samenloop van ontwikkelingen/ incidenten in de maatschappij mogelijk escaleren tot een ernstige aantasting van de openbare orde en veiligheid en/of kunnen leiden tot het plegen van strafbare feiten. Er is sprake van maatschappelijke onrust als de onderstaande elementen aanwezig zijn:

- een voedingsbodem, onderliggende maatschappelijke problemen (pandemie, energiecrisis, migratiestromen enz);
- (de dreiging van) één of meerdere incidenten, die heftige reacties veroorzaken bij burgers, in de media of in de politiek, en die symbool staan voor bestaande maatschappelijke spanningen en problemen. Dit kan een dramatisch incident zijn, maar ook een vrij klein incident dat de druppel vormt die de emmer doet overlopen;
- het (als reactie op een incident) optreden van massale, dan wel ernstige aantastingen van de openbare orde en veiligheid en/of het plegen van strafbare feiten.

Polarisatie en radicalisering

Polarisatie is het proces waarbij de tegenstellingen tussen groepen in de samenleving sterker worden en waardoor groepen steeds meer tegenover elkaar komen te staan. Dit is niet nieuw maar in de afgelopen jaren lijkt dit zich op maatschappelijke thema's (coronabeleid, boerenprotesten en migratie) door de versterkende werking en het grote bereik van social media, sneller en met grotere groepen en meer impact te manifesteren. Dat gebeurt niet alleen door middel van grote demonstraties en acties maar heeft ook zijn weerslag in de buurt, op een school of op de werkvloer. Polarisatie kan ook risico's voor de sociale veiligheid met zich mee brengen. Denk aan risico's voor persoonlijke veiligheid en/of voor de persoonlijke veiligheidsbeleving. Voortkomend uit de tegenstellingen en verstoorde verhoudingen tussen groepen, zoals pesten, discriminatie, vandalisme,

intimidatie, racisme en geweld. Hoewel dit gedrag lang niet altijd strafbaar is, vergroot het vaak wel het onveiligheidsgevoel.

Radicalisering is een proces van toenemende bereidheid om de uiterste consequentie uit een denkwijze te aanvaarden en die in daden om te zetten. Deze toenemende bereidheid kan leiden tot gedrag dat andere mensen diep kwetst of in hun vrijheid raakt, kan aanleiding zijn voor individuen of groepen om zich af te keren van de samenleving en kan leiden tot het gebruik van geweld (Definitie NCTV).

In het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland 57 (november 2022) geeft de NCTV aan dat de aard van de terroristische dreiging is veranderd. Het jihadisme blijft de voornaamste terroristische dreiging, maar de dreiging vanuit de jihadistische beweging in Nederland en de ons omringende landen is sinds het vorige decennium wel afgenomen. Met de opkomst van het rechts-extremistische accelerationisme zijn terroristische aanslagen vanuit dit inherent gewelddadige gedachtegoed ook voorstelbaar geworden. Daarnaast kan geloof in complottheorieën binnen het radicale anti-overheidsprotest aanleiding geven tot extremistisch en zelfs terroristisch handelen:

- het dreigen met en oproepen tot geweld;
- het indirect oproepen tot en uitlokken van geweld (concrete uitingen van en oproepen tot haat en discriminatie van specifieke groepen);
- het bedreigen van de open samenleving door uitingen van intolerantie en het scheppen van een risicovol klimaat voor specifieke groepen of personen;
- het afwijzen van waarden en normen van de samenleving en het aanhangen van waarden die niet verenigbaar zijn met die van de Nederlandse samenleving;
- anti-integratieve tendensen die de wederzijdse acceptatie en het samenleven in gevaarbrengen.

Overlast

Overlast is in veel gevallen een subjectief begrip. Wat wil zeggen dat iedereen overlast op een eigen manier ervaart. Toch zijn er in de ontwikkeling van de ervaren overlast een aantal trends waar te nemen waar de komende periode extra aandacht voor zal zijn. Dat geldt met name voor:

- overlast door verwarde personen, overlast door personen onder invloed en overlast van zwervers. Het afgelopen jaar was de steeds groter wordende groep internationale werknemers in Venlo voor een groot gedeelte verantwoordelijk voor de overlast;
- vanuit preventief oogpunt blijven we aandacht houden op de doelgroep jeugd (voorkomen van jeugdoverlast en -criminaliteit);
- woonoverlast kent verschillende vormen, denk aan geluidsoverlast van burens, vervuilde tuinen en woningen, verloederde en vervallen panden, maar ook illegale bewoning, overbewoning, onrechtmatig gebruik (woon- en adresfraude) kan leiden tot overlast. Ook deze typen overlast pakken we aan.

2.3 AANPAK OP HOOFDLIJNEN

Maatschappelijke onrust

Om maatschappelijke onrust tegen te gaan en liever nog voorkomen is het van belang om de volgende punten aandacht te geven en te versterken.

- Investeren in gelijke kansen voor alle inwoners.
- Bescherming van kwetsbare groepen en individuen.
- Het zoeken van verbinding, aangaan van dialoog en verkleinen van tegenstellingen.
- Inzet op die individuen, netwerken of organisaties die het grootste risico vormen;
- Transparant, en eenduidig optreden als overheid.
- De democratie versterken door de verbindende, regelgevende en beschermende uitgangspunten, structuren en spelregels die bij de democratische rechtsstaat horen nieuwe glans en werkzaamheid geven.
- Verwachtingen temperen en burgers durven voorhouden dat veranderingen behalve verbeteringen ook 'verlies' kunnen inhouden en normerend optreden waar nodig.

Polarisatie en radicalisering

Naast het inzetten op het tegengaan van aanwezige vormen van polarisatie en radicalisering is het vooral van belang om te werken aan het voorkomen en de dus de preventie van polarisatie en radicalisering. Breed op alle vormen van extremisme en op alle niveaus waarbij zowel bestuurders als de uitvoering wordt meegenomen en zijn/haar rol pakt. Met als inzet om polarisatie en radicalisering te voorkomen en dat begint bij het stimuleren en ondersteunen van inclusie, verbinding, weerbaarheid en veerkracht. Daarbij is samenwerking tussen verschillende domeinen onontbeerlijk. Verder is het belangrijk om de ontwikkelingen goed te monitoren en om de praktijk te ondersteunen bij het verder ontwikkelen van werkzame methoden en aanpakken. Dat vergroot de kennis over wat je kunt doen bij polarisatie en radicalisering en biedt meer mogelijkheden om daadwerkelijk effectief te werken.

- Vergoten van de weerbaarheid door in te zetten op o.a. bewustwording, kennis en digitale vaardigheid.
- Voorkomen dat er een voedingsbodemp voor radicalisering ontstaat, onder meer door sociale spanningen, discriminatie en onrechtvaardige behandeling tegen te gaan, en door voortijdig schoolverlaten, kleine criminaliteit en drugsgebruik onder jongeren te voorkomen (door hun weerbaarheid te versterken).
- Bewustwording van professionals zodat zij in staat zijn om polarisatie en radicalisering te herkennen.
- Signaleringsnetwerk van professionals in de stad. Tijdig signaleren en aanpakken van personen en groepen aan het radicaliseren zijn.
- Het gesprek aan gaan en de verbinding zoeken met personen en groepen die polariseren. Niet uitsluiten maar insluiten.

- Re-integratie en nazorg voor degenen die afscheid nemen van extreme overtuigingen.

Overlast

Het terugdringen van de overlast is niet alleen een zaak van repressie en handhaving. Het vraagt een integrale benadering waarbij vanuit zorg en veiligheid in gezamenlijkheid wordt gewerkt aan een gerichte aanpak. Waarbij we niet alleen kijken naar het terugdringen en stoppen van de ervaren overlast maar ook hoe we overlast in de toekomst kunnen voorkomen.

- We werken integraal samen met in- en externe partijen aan een sluitende aanpak voor personen met verward gedrag. We organiseren passende zorg en ondersteuning. Ook naasten, buurtbewoners en overige burgers krijgen de juiste ondersteuning, hebben meer begrip voor personen met verward gedrag en voelen zich ontlast.
- Er is een integrale aanpak voor mensen die dakloos zijn of dreigen te worden. Binnen deze aanpak is er ook nadrukkelijk aandacht voor de doelgroep internationale werknemers. Deze groep groeit nog steeds de komende jaren, uitgevallen internationale werknemers komen veelal op straat. Deze problematiek speelt zich vooral af in de binnenstad. Stevige preventieve en repressieve maatregelen en acties zijn nodig om de problematiek in het stadscentrum beheersbaar te krijgen. De gemeente pakt in deze aanpak een regisserende en actieve rol.
- De aanpak van jeugdoverlast en het voorkomen van jeugdcriminaliteit blijft de aandacht houden (o.a. gesprekken met jongeren en de ouders/verzorgers, inzet jongerenwerkers, straatcoaches, wijkgerichte jongerenoverleggen). Naast de aanpak van jeugdgroepen, zetten we de persoonsgerichte aanpak van jonge aanwas en criminele jeugd voortvarend voort. Samen met het onderwijs zetten we stevig in op preventie, onder andere door de uitvoering van een breed preventieprogramma (vallend onder het convenant gelijke kansen, zorg en veiligheid).
- Om woonoverlast en woon- en adresfraude aan te pakken blijven we inzetten op maatregelen als buurtbemiddeling, regelgeving/instrumenten rondom kamerbewoning, inzet van bemoeizorg, (integrale) controles, handhaving en indien nodig de inzet van de wet aanpak woonoverlast.

3 ONDERMIJNENDE CRIMINALITEIT

3.1 INLEIDING

De aard, de omvang en de verwevenheid van ondermijnende criminaliteit met legale sectoren vormt een serieus en weerbarstig probleem. Dit komt door de doordachte manier van opereren van de criminele samenwerkingsverbanden. Door bijvoorbeeld bij de georganiseerde hennepcultuur steeds andere, vaak kwetsbare mensen voor het karretje te spannen om hennep te laten telen, blijven zij zelf buiten schot. Hierdoor kunnen zij binnen enkele jaren grote sommen geld genereren die vervolgens geïnvesteerd worden in andere vormen van criminaliteit (import en verkoop cocaïne, productie en verkoop synthetische drugs en mensenhandel). Hierdoor neemt de macht en de onaantastbaarheid van criminele groeperingen steeds verder toe. Ondermijnende criminaliteit is zichtbaar en onzichtbaar aanwezig in onze wijken, dorpen en buitengebied.

3.2 WAT BEDOELLEN WE NU PRECIES?

Criminele aanwas/ jeugdcriminaliteit

Er zijn grote zorgen over jongeren in sommige wijken die de keuze hebben tussen opleiding of werk enerzijds en het verzorgen van hand- en spandiensten in het drugscircuit anderzijds. Met de forse sommen geld die snel verdiend kunnen worden in de productie van en de handel in drugs, is voor sommige jongeren de keuze snel gemaakt.

Drugscriminaliteit

Drugscriminaliteit heeft verschillende maatschappelijke effecten. Er gaan bijvoorbeeld enorme sommen geld om in de illegale teelt/productie en handel van drugs. Die sommen geld oefenen een grote aantrekkingskracht uit en zorgen ervoor dat criminelen met illegaal vermogen economische en sociale machtsposities verwerven. Hierdoor raken de onderwereld en de bovenwereld verstrikt. Dit ontwricht de samenleving. Gemeente Venlo is in dit opzicht extra kwetsbaar, vanwege de grensligging als ook onze logistieke infrastructuur, die een aantrekkingskracht uitoefent op drugscriminelen.

Mensenhandel

Mensenhandel bestaat uit: criminele uitbuiting, arbeidsuitbuiting, seksuele uitbuiting en gedwongen orgaanverwijdering. Mensenhandel is vaak onzichtbaar. Iedereen kan slachtoffer worden van mensenhandel en uitbuiting komt overal voor. In allerlei sectoren, in grote steden, op het platteland. Juist de diversiteit maakt de aanpak van mensenhandel complex. Het begint met bewustwording. Mensenhandel is een dagelijkse realiteit voor veel slachtoffers in Nederland.

Zorgcriminaliteit

Helaas laat de praktijk vaker zien dat zorg door mensen met slechte bedoelingen wordt gezien als verdienmodel. Criminele en malafide zorgaanbieders houden zich bezig met

(georganiseerde) zorgfraude en/of andere vormen van zorgcriminaliteit. Hierbij voeren zorgaanbieders (via bestuurders, personeel en/of cliënten) doelbewust criminele activiteiten uit zoals onder andere: criminele uitbuiting, witwassen, verwevenheid met de drugs- en hennepmarkt, verwevenheid met criminele netwerken en het plegen van (georganiseerde) zorgfraude. Door zorgcriminaliteit wordt de overheid financieel benadeeld. Maar de overheid financiert en faciliteert eveneens (direct of indirect) crimineel gedrag en criminele organisaties. Bovendien maakt zorgcriminaliteit slachtoffers. Het dupeert kwetsbare burgers en laat bij deze mensen (en hun sociale omgeving) diepe sporen na. Dit vertaalt zich ook in maatschappelijke (vervolg-) schade die veel verstrekkender is dan alleen het verlies van gemeenschapsgeld.

3.3 AANPAK OP HOOFDLIJNEN

Het is de rol van de gemeente om ondermijnende criminaliteit bestuurlijk aan te pakken door te signaleren, te voorkomen en te bestrijden. De gemeente voert de regie op de integrale aanpak met partners waarbij strafrechtelijke, fiscale én bestuursrechtelijke maatregelen worden gecombineerd.

- Om te voorkomen dat we als gemeente worden misbruikt om criminele activiteiten te faciliteren (vergunningen, uitkeringen, subsidies) vergroten we zowel bij de ambtelijke organisatie als ook het bestuur het bewustzijn van veiligheidsrisico's.
- We treffen binnen de eigen organisatie maatregelen met het oog op beveiliging en weerbaarheid. Daarbij werken we team- en domeinoverstijgend in samenhang en afstemming samen, zodat afzonderlijke inspanningen voor de noodzakelijke beheersing en/of bestrijding van veiligheidsrisico's nog meer renderen.
- We versterken onze informatiepositie zodat we ondermijning sneller op het spoor zijn;
- We zetten onze bestuurlijke instrumenten, bijvoorbeeld Bibob², effectiever in.
- Samen met onze partners van politie, OM, RIEC en Belastingdienst delen we informatie over criminele subjecten en netwerken in Venlo en bestrijden we de ondermijnende criminaliteit door bestuurlijke, strafrechtelijke en fiscale instrumenten te combineren.
- We verbinden de aanpak van ondermijnende criminaliteit aan:
 - de wijkaanpak en de daarbinnen te treffen sociale en fysieke maatregelen;
 - het integraal toezicht houden en handhaven in de publieke ruimte.
- We zetten in op doorontwikkeling van de gemeentelijke aanpak mensenhandel, die voorjaar 2022 is vastgesteld in alle 14 Noord- en Midden-Limburgse gemeenten.
- We blijven bijdragen aan regionale samenwerking door kennis uit te wisselen en 'best practices' met anderen te delen.
- We dragen zorg voor een integer zorgveld met betrekking tot de uitvoering van de Wmo en de Jeugdwet. In de preventie en de bestrijding van zorgfraude en

² De Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur (Bibob) is een preventief bestuursrechtelijk instrument waarmee kan worden voorkomen dat de overheid ongewild criminaliteit faciliteert en de onder- en bovenwereld zich met elkaar vermengen (ondermijning). Het kan worden ingezet in het kader van de verstrekking van vergunningen, subsidies, de gunning van overheidsopdrachten en vastgoedtransacties waarbij de overheid partij is en biedt de mogelijkheid om de achtergrond van een bedrijf of persoon te onderzoeken.

zorgcriminaliteit stellen we voorwaarden aan dienstverlening en controleren we of er aan deze voorwaarden wordt voldaan.

4 DIGITALE CRIMINALITEIT EN CYBERCRIME

4.1 INLEIDING

De digitale technologie neemt op allerlei vlakken exponentieel toe waardoor de samenleving steeds sneller verandert. Er is sprake van een nieuwe werkelijkheid, maar deze is diffuus, laat zich moeilijk duiden en blijkt op momenten zeer kwetsbaar. Gemeente, politie en private partijen staan hierin voor de lastige opgave hoe om te gaan met de veranderingen op het gebied van informatie- en communicatietechnologie en de gevolgen daarvan.

Daarnaast ontvouwen zich nieuwe criminaliteitsvormen zoals cybercrime en digitale fraude, terwijl de meer traditionele criminaliteitsvormen verder afnemen. Een van de kenmerken van deze maatschappelijke verandering is dat cybercrime alsmaar toegankelijker wordt, waarbij een relatief hoge opbrengst verworven wordt en de pakkans laag is. Criminelen experimenteren met nieuwe mogelijkheden tot crimineel gewin of integreren traditionele vormen van criminaliteit, zoals phishing en horizontale fraude. Jongeren zijn de afgelopen jaren bij steeds meer cybercrime-zaken betrokken. Vorig jaar was in 47 procent van de zaken iemand van 21 jaar of jonger betrokken, waar dat in 2018 nog in 33 procent van de cybercrime-zaken het geval was.

Het gaat om alle soorten cybercrime: van het plegen van DDOS-aanvallen tot fraude. Het plegen van fraude, bijvoorbeeld door iemand na te doen op WhatsApp, zogenaamd namens een helpdesk te bellen of door valse Marktplaats-advertenties, komt het meest voor.

Jongeren lijken de ernst van hun daden niet altijd door te hebben. Bovendien neemt de ernst toe: Jongeren richten vaak ernstige schade aan en het gaat niet meer om "eenzame jongeren op een zolderkamer". "Cybercrime heeft zich vermengd met de georganiseerde misdaad, die heeft ontdekt dat er flink te verdienen valt."

Zowel het OM als de politie ziet dat het makkelijker wordt om cybercrime te plegen, doordat kant-en-klare *tools* beschikbaar zijn die het plegen van bijvoorbeeld fraude of DDOS-aanvallen mogelijk maken.

Wat ons ook zorgen baart, is dat mensen kunnen afglijden van cybercrime naar reguliere criminaliteit. "Crimineel geld maakt crimineel geld". Jongeren verdienen kapitaal en gebruiken dat vervolgens weer om drugs mee te kopen en te verhandelen.

4.2 WAT BEDOELLEN WE NU PRECIES?

Bij digitale criminaliteit gaat het om delicten die worden gepleegd met een ICT-middel, maar die niet zijn gericht op een ICT-middel. Zoals: phishing (oplichting), fraude (bij aan- en verkoop), bedreigingen, identiteitsfraude, het hebben en uitwisselen van digitale kinderporno.

Daarnaast is er ook cybercrime. Daarbij gaat het om strafbare feiten die gepleegd worden via een ICT middel en gericht zijn op een ICT middel. Enkele voorbeelden hiervan zijn: hacken, DDoS aanvallen en vernietigen van data.

4.3 AANPAK OF HOOFDLIJNEN

Als gemeente hebben we een belangrijke rol om te voorkomen dat inwoners, bedrijven, voorzieningen én de gemeente zelf slachtoffer worden van digitale criminaliteit. Daarom geven wij prioriteit aan een digitaal weerbare gemeente.

- We zetten ons in om te voorkomen dat inwoners en bedrijven van Venlo slachtoffer worden van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit. Dat doen we door inwoners en bedrijven beter bewust te maken van vormen van digitale criminaliteit. We richten ons daarbij specifiek op de jeugd en kwetsbare doelgroepen zoals mensen met een lichte verstandelijke beperking en ouderen.
- We zetten zoveel mogelijk laagdrempelige publiek-private netwerken in en werken op lokaal, regionaal en landelijk niveau.
- Ook zorgen we ervoor dat ons eigen huis op orde is door aandacht te hebben voor informatiebeveiliging en bewustwording van onze medewerkers.
- Tot slot treffen we maatregelen om goed voorbereid te zijn op cybercrises en online aangejaagde ordeverstoringen.

5 ORGANISATIE VAN VEILIGHEID

5.1 INLEIDING

Diverse partijen hebben een formele rol in het ontwikkelen en bijsturen van het integrale veiligheidsbeleid. In de volgende twee paragrafen maken we duidelijk wie, wanneer welke rol heeft en welke verantwoordelijkheid daar bij hoort. De eerstvolgende paragraaf betreft onze gemeentelijke organisatie, in 5.3 beschrijven we onze partners in veiligheid. Hierna zetten we onze gemeentelijke taken op veiligheidsvlak op een rijtje die we sowieso, ongeacht de prioritering, uitvoeren. We sluiten het hoofdstuk af met planning en monitoring.

5.2 GEMEENTELIJKE ORGANISATIE EN COÖRDINATIE

De [gemeenteraad](#) stelt eenmaal per vier jaar het Integraal Veiligheidsbeleid (IVB) vast en voert vervolgens de controlerende taak uit en ziet in dit kader toe op de uitvoering. Het [college van burgemeester en wethouders](#) zorgt voor de uitvoering van het beleid en stelt dan ook het uitvoeringsprogramma vast, waarna dit ter kennisname aan de gemeenteraad wordt aangeboden. Verder rapporteert het college aan de gemeenteraad via de P&C-cyclus.

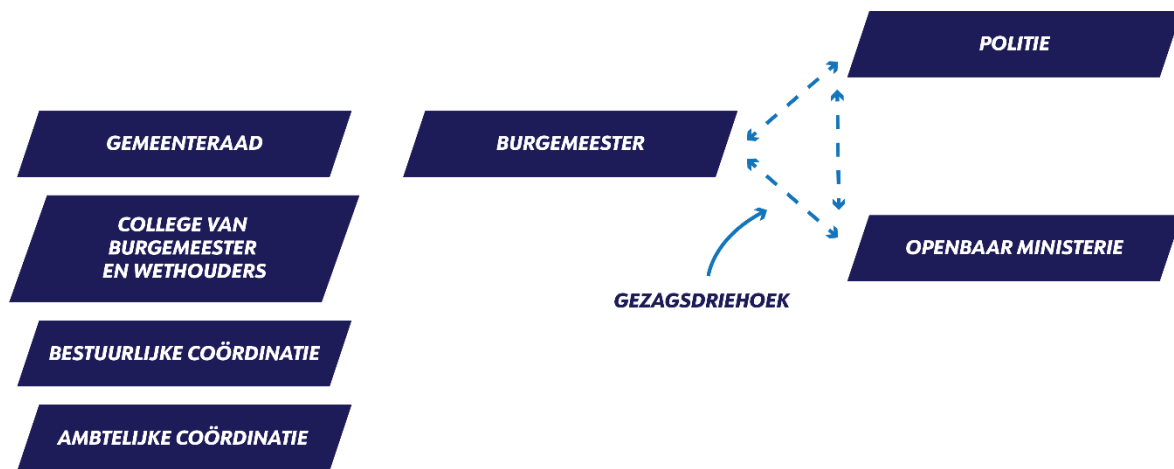
Diverse partijen hebben een formele rol in het ontwikkelen en bijsturen van het integrale veiligheidsbeleid. Het is goed om duidelijk te hebben wie, wanneer welke rol speelt en welke verantwoordelijkheid daar bij hoort.

De [bestuurlijke coördinatie](#) ligt bij de burgemeester. Hij is vanuit zijn portefeuille integrale veiligheid verantwoordelijk voor de bestuurlijke coördinatie van het proces en draagt binnen het college van burgemeester en wethouders zorg voor afstemming tussen de verschillende portefeuilles. Natuurlijk is de burgemeester daarnaast vanuit zijn wettelijke verantwoordelijkheid tevens belast met het handhaven van de openbare orde en veiligheid en heeft hij het bevel bij grootschalig optreden.

De [ambtelijke coördinatie](#) ligt bij de programmamanager. Zoals in het organisatiebesluit verwoord, wordt voor werkzaamheden die - gezien de belangrijkheid van de opgave - sturingsaandacht, integraliteit en externe aandacht verlangen, door de gemeente gewerkt met programma's. De programmamanager draagt de zorg voor de feitelijke invulling van het functioneel opdrachtgeverschap aan de teamleiders voor zover zij een bijdrage leveren aan de realisatie van de in het programma opgenomen doelen. Tevens bepaalt hij -in overleg met de teamleider(s) en de strategisch adviseur beleid/ beleidscontroller- de samenstelling van activiteiten (producten) in het programma en adviseert de algemeen directeur/ secretaris bij de aanwijzing van budgetten aan de verschillende teams, rekening houdend met de Kadernota en de programmabegroting.

De [lokale driehoek](#) is het bevoegde gezag als het gaat om de lokale veiligheidsaanpak. Deze aanpak wordt vormgegeven op basis van de lokale veiligheidssituatie, de te

verwachten ontwikkelingen de gekozen prioritering. Uitgangspunten van het Ministerie van Justitie en Veiligheid en de politie-eenheid Limburg worden meegenomen, maar zijn niet dwingend. Uiteindelijk bepaalt de lokale driehoek de lokale aanpak.

5.3 WE DOEN HET SAMEN...

Onder strategische partners wordt verstaan: partners waarmee op diverse veiligheidsthema's samengewerkt wordt en waarmee beleidsmatige afstemming cruciaal en noodzakelijk is. De (externe) partners die hier benoemd worden, zijn partners waar al intensief mee wordt samengewerkt. Of waarmee gedurende de looptijd van dit veiligheidsbeleid intensiever wordt samengewerkt op basis van de prioriteiten en doelstellingen.

Bewoners en ondernemers

Actieve mensen in wijken of in organisaties, die zich individueel en met elkaar inzetten voor veilig samenleven. Van heel simpel ervoor zorgen dat de eigen woning goed beveiligd is tot aan deelnemen aan een Whatsappgroep of als vrijwilliger bemiddelaar aan Buurtbemiddeling.

Burgerparticipatie versterkt het veiligheidsgevoel en draagt bij aan het vergoten van de subjectieve en objectieve veiligheid. Onmisbaar in het formuleren van de prioriteiten en de uitvoering daarvan. Dit past binnen het wijkgericht werken en de sociale structuurvisie.

Woningcorporaties

Woningcorporaties en gemeente delen een maatschappelijke verantwoordelijkheid ten aanzien van veiligheid, leefbaarheid en sociale cohesie. Woningcorporaties nemen een bijzonder positie in en hebben een specifieke rol als maatschappelijke onderneming. Zij richten zich op woongerelateerde vraagstukken rond leefbaarheid, veiligheid, zorg en welzijn. Gemeente en woningcorporaties werken samen om de veiligheids- en leefbaarheidsvraagstukken aan te pakken.

Zorg- en welzijnspartners

Zorg- en welzijnspartners zijn verantwoordelijk voor het leveren van de meest passende ondersteuning of zorg aan burgers die dat nodig hebben. In relatie tot het Integrale Veiligheidsbeleid ligt hier een sterke verbinding, van preventie tot en met nazorg.

Onderwijs

Samenwerken met onderwijsinstellingen is van cruciaal belang in de aanpak van het Integrale Veiligheidsbeleid. Scholen zijn een bron van informatie waar de gemeente haar voordeel mee kan doen om een zoveel als mogelijke proactieve rol te vervullen.

Zorg- en Veiligheidshuis Noord-Limburg (ZVH)

Het ZVH voert procesregie op complexe casuïstiek op het snijvlak van zorg & veiligheid. Het gaat om vragen op meerdere leefgebieden waarbij in veel gevallen sprake is van veiligheidsrisico's op het gebied van leefbaarheid, veiligheid in het gezin, gezondheid, etc. De complexiteit heeft verschillende uitingsvormen. Denk aan geografisch (bijvoorbeeld dak- en thuislozen) of specialistisch (bijvoorbeeld verslavingszorg of een vorm van beschermd wonen) en/of ketenoverstijgend (bijvoorbeeld straf en zorg). Ook is het ZVH een schakelpunt van informatie en expertise tussen verschillende partijen.

Politie

De burgemeester voert gezag op openbare orde en hulpverlening, de officier van justitie voert gezag op strafrechtelijke handhaving. In de lokale driehoek bepalen burgemeester en hoofdofficier van justitie het beleid en de taakuitvoering van de politie. Feitelijk worden daar afspraken gemaakt over wat de politie doet. Het integraal veiligheidsbeleid dient daarin als basis en afsprakenkader.

Openbaar Ministerie

De officier van justitie voert gezag op strafrechtelijke handhaving. Het openbaar ministerie zorgt ervoor dat strafbare feiten worden opgespoord en vervolgd. Daarvoor wordt samengewerkt met politie en andere opsporingsdiensten. In de lokale driehoek bepalen de burgemeester en hoofdofficier van justitie de taakuitvoering van de politie. Feitelijk worden daar afspraken gemaakt over wat de politie doet. Het integraal veiligheidsbeleid dient daarin als basis en afsprakenkader.

Regionale samenwerking: Regio Deal Noord-Limburg

Binnen de Regio Deal Noord-Limburg werkt gemeente Venlo met de andere zeven Noord-Limburgse gemeenten, politie, OM en provincie en tal van andere organisaties samen aan het voorkomen, terugdringen en aanpakken van ondermijnende criminaliteit. Gezien het grensoverschrijdende karakter verdient het de voorkeur dat projecten op het vlak van bewustwording, veiligheid vakantieparken en buitengebied, internationale werknemers en intergemeentelijke handhaving (ACT!) regionaal geïnitieerd en gecoördineerd worden. Door bundeling van kracht en expertise ontstaan synergievoordelen voor de gehele regio.

Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC)

Het RIEC fungeert als verbindende schakel tussen en ondersteuning van de verschillende betrokken partijen in de aanpak van georganiseerde criminaliteit. Dit doet zij door het bieden van een platform, waarbij convenantpartners doelgericht informatie uitwisselen over concrete casuïstiek die een ondermijnend karakter hebben. De geprioriteerde thema's van het RIEC zijn afgestemd op de strategische agenda van het ministerie van Veiligheid en Justitie, het politiebeleidsplan en de verschillende IVB's van gemeenten.

Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN)

Nederland is ingedeeld in 25 veiligheidsregio's. Een veiligheidsregio is in Nederland een gebied waarin wordt samengewerkt door verschillende besturen en diensten bij de uitvoering van taken op het terrein van brandweezorg, rampen- en crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening, openbare orde en veiligheid.

Binnen Veiligheidsregio Limburg-Noord werken brandweer, GGD en crisisbeheersing samen. Het samenwerkingsverband wordt bestuurd door de deelnemende gemeenten. Tevens is de veiligheidsregio een samenwerkingsverband tussen de politie, gemeenten, defensie, waterschappen Rijkswaterstaat, AmbulanceZorg Limburg-Noord en Prorail. Het doel van de samenwerking is gezamenlijke voorbereidingen treffen en de aanpak van een ramp of crisis gecoördineerd tot stand brengen.

5.4 GOING CONCERN

Naast de thema's die in 2023-2026 prioriteit hebben, doen we natuurlijk nog veel meer op het gebied van veiligheid.

Veilige evenementen

Venlo heeft zich de laatste jaren op de kaart gezet als evenementenstad. In 2022 zijn er 384 evenementen georganiseerd.

Corona heeft in de periode maart 2020 – februari 2022 de evenementenwereld stilgelegd. Dit heeft enorme impact gehad voor diverse organisatoren die niet of nauwelijks meer het hoofd boven water konden houden. Dit heeft geresulteerd dat enkele evenementen helaas zijn gestopt. Tegelijkertijd geeft dit weer ruimte voor initiatiefnemers voor nieuwe evenementen. Naar verwachting zal het aantal evenementen de komende jaren redelijk stabiel blijven met mogelijk ruimte voor enkele nieuwe evenementen in Venlo.

Daarnaast staat 2023 in het teken van het formuleren van een nieuw evenementenbeleid (ingang 2024), waarbij er opnieuw gekeken wordt naar een passende aansluiting op de strategische speerpunten van de gemeente.

Bij het organiseren van (grootschalige) evenementen komen op het gebied van veiligheid uiteenlopende onderwerpen bij elkaar. Vanuit het veiligheidsbeleid is de uitdaging en opgave vooral het borgen en bewaken van de veiligheid. Hierbij is er focus op overlast, geweld en fysieke veiligheidsrisico's (brandgevaar, crowd control, veiligheid van en rond evenemententerreinen).

De wenselijkheid of haalbaarheid van een evenement vanuit economisch of cultureel

perspectief, kan spanning opleveren met het veiligheidsperspectief. Het uitgangspunt is echter dat een evenement veilig georganiseerd dient te zijn en dat de verantwoordelijkheid voor de veiligheid van het evenement hoofdzakelijk bij de aanvrager ligt. Voor de beheersbaarheid van evenementenveiligheid wordt gewerkt met vastgestelde procedures. Conform de afspraken met de Veiligheidsregio Limburg Noord wordt gewerkt met risicoclassificaties en doorleefsessies om te toetsen of de kwaliteit en kwantiteit van beveiliging en geneeskundig personeel afdoende georganiseerd is. Voor grotere evenementen wordt het afgesproken regionale processtappenplan gevolgd en wordt de inzet van hulpdiensten multidisciplinair afgestemd. In de afstemming met ondernemers en omwonenden stelt de organisator van het evenement een veiligheidsplan op. De gemeente beoordeelt of de inzet van de veiligheidsmaatregelen door de organisatie zelf i.c.m. met de inzet van gemeente en andere externe partners voldoet.

Hoogwater

In juli 2021 heeft Venlo te maken gekregen met hoogwater, waardoor het bewustzijn op dit thema weer is verhoogd. Samen met de partners (Veiligheidsregio Limburg-Noord, Waterschap, Rijkswaterstaat, dorps- en wijkraden, etc.) zijn er stappen gezet om de punten vanuit de evaluatie hoogwater 2021 op te pakken. Dat heeft momenteel al geresulteerd in een aanpassing van het Rampbestrijdingsplan Hoogwater en in 2023 zullen ook de draaiboeken (dorps- en wijkdraaiboeken) worden opgeleverd, de interne actieplannen geactualiseerd en evacuatieplannen worden opgeleverd. Daarna zal het vooral gaan om het beheren van de draaiboeken en actieplannen inclusief het beoefenen hiervan.

Drugsafvaldumpingen

De afgelopen jaren heeft Venlo te maken gehad met behoorlijk wat dumpingen van drugsafval. Het afgelopen jaar moest de gemeente tenminste zeven keer in actie komen om drugsafval op te ruimen, wat een kostenplaatje oplevert van ruim € 69.000,00. Dit is weer een stijging ten opzichte van 2021. Het afgelopen jaar is er in Venlo geïnvesteerd in het opstellen van een intern proces om deze dumpingen zo effectief aan te pakken. Het gaat hierbij dan bijvoorbeeld om het juridisch vervolgtraject en het voegen van de gemeentelijke kosten bij een strafzaak. In juli 2023 zal er een eerste stafzaak dienen, waarbij de gemeente zich heeft gevoegd. Afwachten is wat dit gaat opleveren. Verder wordt er ook op regionaal / provinciaal niveau planvorming opgesteld waarin de samenwerking tussen brandweer (veilig stellen en bepalen van de gevaarlijke stoffen), politie (strafrechtelijk) en gemeente (opruimen van de gedumpte stoffen) wordt beschreven. Dit plan is het PADD Limburg (Protocol Aanpak Drugsafvaldumpingen en Drugsproductieplaatsen Limburg). Het PADD Limburg is afgelopen jaren geëvalueerd en wordt momenteel aangepast. Besluitvorming hierover moet nog plaatsvinden op regionaal / provinciaal niveau.

Camera-inzet

Venlo maakt sinds 2000 gebruik van cameratoezicht. In de loop der jaren is het aantal camera's aanzienlijk uitgebreid. Het aantal vaste camera's in Venlo bedraagt inmiddels in totaliteit 57 stuks. Verder beschikt de gemeente over 12 flexibele camera's.

Cameratoezicht is een belangrijk instrument voor het handhaven van de openbare orde en veiligheid in de Venlose binnenstad en diverse andere wijken. Het is nooit een op zichzelf staand middel instrument, maar wordt ingezet bij de aanpak van (ernstige) drugs- en jeugdoverlast, van veelvoorkomende criminaliteit (o.a. openlijke geweldpleging, vernielingen, fietsendiefstallen en bij acute openbare ordeverstoringen). In het winkel- en uitgaansgebied in de binnenstad worden vooral veel vaste camera's gebruikt. Verder wordt van dit instrument gebruik gemaakt bij risicovoetbalwedstrijden, bij grote evenementen en demonstraties.

Door camera-inzet kan in een vroeg stadium gereageerd worden waardoor onveilige situaties kunnen worden afgewend door direct de-escalerende interventies te plegen. Dit gebeurt in nauwe samenwerking tussen de gemeente Venlo en de politie. Ook het Openbaar Ministerie is bij het cameratoezicht betrokken.

Uit de jaarrapportage cameratoezicht 2022 is gebleken dat de inzet effectief werkt. Voor het handhaven van de openbare orde is het vooral noodzakelijk dat de camerabeelden rechtstreeks uitgekeken worden. Alleen dan kan (bijvoorbeeld preventief) opgetreden worden naar aanleiding van signaleringen.

Integriteit

Vanuit de gedachte dat het onderhouden van de integere organisatie niet vanzelf gaat, maar aandacht vergt, werken we aan integriteit. Dat doen we vanuit het perspectief dat de Nederlandse overheid tot één van de meest integere overheden van de wereld behoort. Dat betekent dat het werken aan de integere organisatie niet enkel gericht is op "niet doen wat niet mag", maar ook op "doe de dingen goed en doe de goede dingen".

Integriteit is hierbij verbonden met professionele verantwoordelijkheid en ambtelijke vakmanschap. Evenals elders in Nederland heeft het integriteitsbeleid in Venlo een ontwikkeling laten zien de afgelopen jaren. Van een aanvankelijke focus op met name de regelgeving, naar trainingen bewustwording en versterken morele oordeelsvorming. Met name dat laatste willen we de komende jaren intensiveren en hierbij nadrukkelijk ook de bewustwording op ondermijningsrisico's in de organisatie versterken.

Met ingang van jaar 2023 is fulltime een medewerker belast met het thema integriteit. Daarmee kunnen we nog meer als voorheen intensief werken aan een integere organisatie.

BIJ-meldingen

Burgemeesters worden door de minister van Justitie & Veiligheid geïnformeerd als de straf van een (voormalig) gedetineerde die een straf uitgezeten heeft voor een ernstig gewelds- of zedenmisdrijf of een tbs-gestelde met dwangverpleging afloopt en betrokkene terugkeert naar zijn huisadres in de gemeente. (informatievoorziening Bestuurlijke Informatie Justitiabelen). Dit stelt de burgemeester beter in staat om te beoordelen of er

mogelijk risico's bestaan voor de openbare orde en veiligheid. De burgemeester kan zo inschatten of er maatregelen genomen moeten worden voor de openbare orde en veiligheid in de betreffende woonwijk. Zo kan de burgemeester een persoonlijk gesprek aangaan met de terugkeerder of kan hij extra politietoezicht in de wijk organiseren. In het verlengde van de BIJ-regeling is artikel 18b opgenomen in de Wet straffen en beschermen. Dit artikel bepaalt dat de minister de burgemeester kan informeren als er zorgen zijn over het gewelddadig gedrag van iemand in de PI, waarbij de verwachting is dat dit zich zal voortzetten nadat hij in vrijheid is gekomen.

Verkeersveiligheid

In het nieuwe mobiliteitsbeleid van Trendsportal³ wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan verkeersveiligheid, onder meer met een drietal lange termijndoelstellingen voor 2040:

- nul dodelijke slachtoffers of ernstig gewonde slachtoffers in en door het (weg)verkeer;
- alle scholen in het basis- en voortgezet onderwijs hebben verkeersveiligheid in theorie en praktijk op het programma staan;
- ontwikkelen van scholingsprogramma's voor verkeersveiligheid en innovatieve mobiliteit voor 65 plussers.

Brandveiligheid

Het organiseren van goede brandweezorg is uitbesteed aan de Veiligheidsregio Limburg-Noord. Beleidsmatige keuzes die hierin worden gemaakt gaan via het Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Limburg-Noord, waarbij de begroting en het beleidsplan altijd wordt voorgelegd aan de gemeenteraad Venlo voor het indienen van hun zienswijze.

Aanpak ter Voorkoming van Escalatie (AVE)

AVE staat voor Aanpak ter Voorkoming van Escalatie. Doel is het voorkomen van een dreigend escalerende situatie en het beperken en beëindigen van een escalerende situatie. AVE heeft een opschalingsstructuur én afschalingsstructuur en bestaat uit vier opeenvolgende fasen. Per fase wordt afgesproken wie de regie voert. In elke fase neemt het regievermogen van de burger af. Bij fase 1 heeft de burger totale (zelf)regie. Bij fase 2 is hulp of ondersteuning nodig. Bij fase 3 en 4 is (tijdelijke) overname van de regie noodzakelijk in het belang van de burger en de veiligheid. Gemeente Venlo heeft het AVE-model uitgewerkt op een aantal thema's⁴. Dit biedt houvast bij de behandeling van casuïstiek en het tijdig op en afschalen.

³ Trendsportal is een initiatief van de acht gemeenten van het RMO Noord-Limburg en richt zich op een duurzame, veilige en slimme mobiliteit voor morgen.

⁴ Dit zijn de thema's: jeugd, onbegrepen gedrag, woonoverlast, geweld in afhankelijkheidsrelaties, radicalisering, ex-gedetineerden, internationale werknemers, mensenhandel. Het uitgewerkte AVE-model voor Venlo is te lezen via deze link: <https://www.zorgenveiligheidshuizen.nl/veiligheidshuizen/veiligheidshuis-noord-limburg-sub/ave>

Huiselijk geweld en kindermishandeling

Huiselijk geweld en kindermishandeling zijn de meest voorkomende gevallen van geweld die in Nederland plaatsvinden. De kans dat je te maken krijgt met huiselijk geweld of kindermishandeling is groter dan de kans op welke andere vorm van geweld dan ook. Hierbij gaat het in veel gevallen niet alleen om fysieke vormen van geweld, maar ook om emotionele mishandeling, zoals vernedering, verwaarlozing en financiële uitbuiting. Huiselijk geweld, inclusief ouderenmishandeling en kindermishandeling vormen samen een van de grootste problemen van onze samenleving. De maatschappelijke impact is enorm. In huishoudens waar sprake is van onveiligheid spelen vaak problemen op meerdere leefgebieden. Daarom is het noodzakelijk dat de inzet van professionals uit zowel hulpverlening, zorg, onderwijs, politie en justitie op elkaar is afgestemd en er multidisciplinair en systeemgericht wordt samengewerkt over de grenzen van domeinen heen. Samenwerken vanuit één gezamenlijke visie “gefaseerd werken aan veiligheid” helpt daarbij.⁵ Op basis van deze visie passen we in de regio de TOP-3 methodiek toe⁶. In 2023 wordt een vervolg gegeven aan het trainen en faciliteren van de professionals zodat gewerkt kan worden conform deze visie en methodiek. Daarnaast wordt in 2023 gestart met een 3-jarige pilot MDA++ voor de meest complexe casuïstiek in onze regio. Ook wordt een communicatieplan opgesteld om de drempel voor burgers en professionals om huiselijk geweld en kindermishandeling te melden te verlagen en om de samenwerking en afstemming tussen ketenpartners en regiogemeenten te bevorderen.

Jeugd, alcohol en drugs

Het integrale alcohol- en drugsbeleid “preventie- en handhavingsplan jongeren alcohol en drugs 2018-2020” heeft raakvlakken met diverse beleidsterreinen, te weten het integraal veiligheidsbeleid, het jeugdbeleid, het gezondheidsbeleid en het drugsbeleid. De concrete activiteiten zijn opgenomen in het uitvoeringplan Nix18.

High Impact Crimes

Aangezien High Impact Crimes (inbraak, diefstal, overval) de meeste impact heeft op slachtoffers in relatie tot het veiligheidsgevoel is het van belang voortdurend zicht te houden op ontwikkelingen. In de wekelijkse staven en 6-wekelijkse driehoeken geeft de politie inzicht in de meest opvallendste stijgers en dalers. Aan de hand daarvan wordt bepaald of en welke inzet gepleegd moet worden.

Veilige publieke taak

De gemeente Venlo maakt zich sterk voor de aanpak van agressie tegen medewerkers en politieke ambtsdragers. Het uitgangspunt is dat agressie en dienstverlening niet

⁵ De kern van deze visie is dat bij onveiligheid altijd wordt gewerkt aan drie achtereenvolgende doelen: directe veiligheid, stabiele veiligheid en herstel. Om de cirkel van geweld te doorbreken is eerst directe veiligheid noodzakelijk, waarvoor een veiligheidsplan wordt opgesteld. Daarna is er pas ruimte om de oorzaken van de onveiligheid aan te pakken met behulp van risicogestuurde zorg. Vervolgens kan er gewerkt worden aan herstel van de opgelopen (ontwikkelings-)schade.

⁶ Het is een redeneer-, en beslismodel om transparant met cliënten en met alle betrokken professionals in gesprek te gaan over onveiligheid. De TOP-3 methodiek helpt bij het concretiseren van relevante informatie over onveiligheid, deze te ordenen, te taxeren en te prioriteren. Het biedt daarmee een gezamenlijke taal voor alle betrokkenen die samenwerken aan veiligheid.

samengaan. Het tast de integriteit aan. Geen enkele vorm agressie wordt getolereerd en daarmee stelt de gemeente zich achter het Zero-Tolerancebeleid.

Na de beëindiging van de pilot Veilige Publieke Taak is in 2016 een agressieprotocol opgesteld en uitgerold binnen de organisatie onder regie van de specialist veilige publieke dienstverlening.

Drugsbeleid

Drugsbeleid is de afgelopen jaren in de basis naar behoren uitgevoerd. Drugsbeleid is meer dan het handhaven van regels rond de verkoop softdrugs vanuit coffeeshops of het sluiten van woningen op grond van het Damoclesbeleid. Drugsbeleid gaat ook over preventie, met name bij jongeren. De focus hoort dan ook te liggen op het versterken van de weerbaarheid van jongeren. Het drugsbeleid in Venlo is toe aan herziening. Het komende jaar zal de gemeente Venlo daarom een nota drugsbeleid Venlo opstellen waarbij naast het coffeeshopbeleid ook de preventieve inzet en maatregelen worden meegenomen. Als input voor de nota zal de analyse middelengebruik jongeren in Venlo worden gebruikt die het tweede kwartaal 2023 naar de raad zal worden gestuurd. Uitgangspunt voor het drugsbeleid Venlo is dat elk thema waar het beleid betrekking op heeft afhankelijk is van een gerichte en effectieve samenwerking.

BIBOB

De gemeente Venlo heeft de Wet Bibob opgenomen in het integriteitsbeleid en een afwegingskader opgesteld op basis waarvan Bibob kan worden toegepast in vergunning- en subsidieverlening en de gunning van overheidsopdrachten en vastgoedtransacties waarbij de overheid partij is.

De beleidsregel ziet op een doelmatige, (risico)gerichte en consequente inzet van het instrument, zonder onnodige administratieve lasten voor ondernemers. Als de noodzaak hiertoe uit uitgebreid eigen onderzoek blijkt, wordt het Landelijk Bureau Bibob voor advies ingeschakeld. De gemeente voert al sinds invoering van de wet Bibob toetsen uit bij horeca-aanvragen en sinds 2020 ook bij vastgoedtransacties en omgevingsvergunningen. In 2023 zal een exploitatievergunning in relatie tot kamerverhuur/logies (waaronder ook huisvesting internationale werknemers) aan het bestuur worden voorgelegd, waarbij een Bibob-onderzoek eveneens mogelijk is. Onder andere naar aanleiding van deze mogelijke vergunningplicht, maar ook de in de afgelopen jaren doorgevoerde wijzigingen van de wet, zal de Bibob-beleidsregel worden herzien en op enkele punten worden aangepast. Tevens wordt nader onderzocht hoe de Wet Bibob effectief kan worden ingezet bij aanbestedingen (ook wel overheidsopdrachten) en subsidies.

Informatieveiligheid en informatiedeling

De verschillende interviews die zijn afgenomen om de nieuwe prioriteiten voor het IVB helder te krijgen hebben op het gebied van informatieveiligheid en informatiedeling een aantal structurele knelpunten bloot gelegd. Deze knelpunten zijn aan de orde binnen het veiligheidsdomein maar ook tussen het veiligheidsdomein en in het bijzonder het sociaal

domein. Vanwege de omvang van de opgave die we op dit gebied hebben is dit als rode draad benoemd in dit IVB 2023-2026.

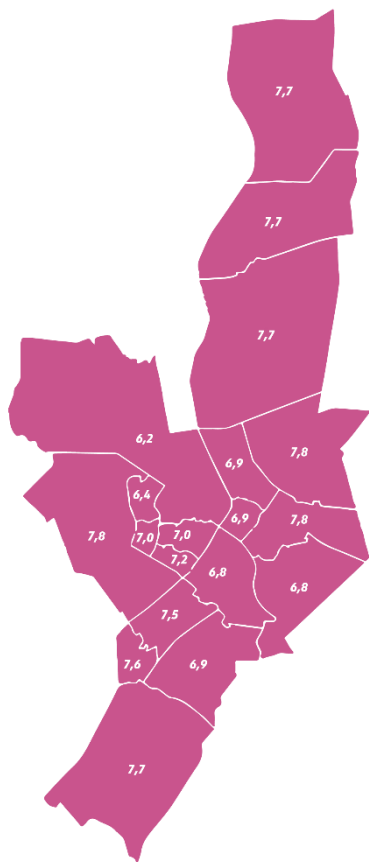
Het gebruiken en delen van informatie is een essentieel onderdeel van het werk van professionals, zeker ook in het werkveld van veiligheid. Informatie delen is vaak nodig, maar je kunt je als professional afvragen: wat kan en mag ik? En hoe ga ik dit aanpakken? De informatie-component inclusief de -uitwisseling, -veiligheid en privacy verdienen expliciete aandacht. Vanwege ketensamenwerking is het vooraf maken van goede afspraken hierover belangrijk. Pas met kwalitatief goede en eenduidige informatie over het onderwerp bij alle ketenpartners is het mogelijk om goed te sturen, beslissingen te nemen en/of verantwoording af te leggen. Het is sowieso zaak om bewust te zijn van het wel of niet delen van informatie en voor het maken van de keuze vooral gebruik te maken van documentatie die op dit vlak al beschikbaar is bij VNG en Autoriteit Persoonsgegevens.

5.5 PLANNING- EN CONTROL CYCLUS

2023	2024	2025	2026
1e kwartaal Vaststelling strategische nota IVB Aanpakken!, incl geprioriteerde thema's door gemeenteraad	2e kwartaal Oplevering veiligheidsmonitor	3e kwartaal Afname veiligheidsmonitor	2e kwartaal Oplevering veiligheidsmonitor
1e kwartaal Vaststelling uitvoeringsplan Aanpakken! 2023-2024 door college	4e kwartaal Korte evaluatie uitvoeringsplan Aanpakken! 2023-2024		3e / 4e kwartaal Evaluatie Integraal Veiligheidsbeleid 2023 t/m 2026
3e kwartaal Afname veiligheidsmonitor	4e kwartaal Vaststelling uitvoeringsplan Aanpakken! 2025-2026 door het college		4e kwartaal Vaststelling raad Integraal Veiligheidsbeleid 2027 t/m 2030

BIJLAGE

Rapportcijfer veiligheid woonbuurt, wijken gemeente Venlo, 2021

Wijken	2021
Blerick-Noord en Trade-Port	6,2
Klingerberg	6,4
Venlo-Zuid	6,8
Venlo-Oost-Zuid	6,8
Venlo-Centrum	6,9
Venlo-Noord	6,9
Tegelen op de Heide	6,9
Blerick-Midden	7,0
Vossener	7,0
Blerick-Zuid	7,2
Tegelen-Centrum	7,5
Steyl	7,6
Belfeld	7,7
Velden	7,7
Arcen en Lomm	7,7
Venlo-Oost-Noord	7,8
Venlo-Noord-Oost (Veegtes/'t Ven)	7,8
Hout-Blerick en Boekend	7,8

